

Trafikverket

Avslut av tillsyn avseende Trafikverkets prioriteringskriterier vid kapacitetstilldelning

Transportstyrelsens beslut

Transportstyrelsen avslutar tillsyns- och föreläggandeärendet.

Redogörelse för ärendet

Transportstyrelsen genomförde under januari till mars 2021 en tillsyn av Trafikverkets prioriteringskriterier. Dessa utgör ett verktyg i processen för att tilldela kapacitet, när efterfrågan på att trafikera en del av banan överstiger den tillgängliga kapaciteten. I de fall konflikter om kapacitet inte kan lösas genom samråd använder Trafikverket prioriteringskriterier för att avgöra hur kapaciteten ska fördelas. Tillsynen var en uppföljning på det tidigare beslutet om föreläggande TSJ 2019-2905, där Trafikverket bland annat förelades att ta fram en handlingsplan för att åtgärda att de inte tillräckligt dokumenterat sina åtgärder vid tilldelning av kapacitet med hjälp av prioriteringskriterier.

Som svarande åtgärd tog Trafikverket fram en handlingsplan för hur dokumentationen av tillämpningen av prioriteringskriterierna och sammanhängande moment i kapacitetstilldelningen skulle tydliggöras. Tillsynen under våren 2021 inriktades på att granska de förbättringar i dokumentationen som Trafikverkets handlingsplan pekat ut.

Under tillsynen fann Transportstyrelsen att det fanns brister i sättet som Trafikverket dokumenterade hur de tillämpade prioriteringskriterierna. Dessa presenterades vid ett slutmöte den 26 februari 2021 där Trafikverket fick möjlighet att bemöta Transportstyrelsens iakttagelser. Trafikverket hade inget att erinra.

Trafikverket förelades i beslut den 23 mars 2021 (TSJ 2020-5554) att i vissa avseenden ha en högre detaljgrad i de dokumenterade uppgifterna; att

tydligare dokumentera motiveringar; samt att säkerställa att dokumentationen är systematisk och möjlig att granska för en utomstående. Trafikverket inkom med underlag för att visa hur detta säkerställts den 1 september 2021. Verket hade valt att uppdatera de interna styrdokumentet för att svara mot kraven på åtgärder.

Skäl för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Järnvägsmarknadslagen (2022:365) trädde i kraft den 1 juni 2022. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen ska äldre föreskrifter gälla för mål och ärenden som har inletts före ikraftträdandet. Därför tillämpas järnvägslagens bestämmelser i detta ärende.

Transportstyrelsen är regleringsorgan på järnvägsmarknaden i enlighet med direktiv 2012/34/EU. Genom tillsyn över efterlevnad av järnvägslagen (8 kap. 1 §) arbetar vi för en fungerande konkurrens på järnvägsmarknaden där snedvridningar och andra typer av marknadsstörningar minimeras, samt verkar mot diskriminering av sökande.

Bestämmelser om kapacitetstilldelning finns i 6 kap. järnvägslagen (2004:519). Av kapitlet framgår bland annat att kapacitetstilldelning ska ske konkurrensneutralt och icke-diskriminerande (6 kap. 1 §) samt att om ansökningar inte kan samordnas så ska infrastrukturförvaltaren tilldela kapacitet med hjälp av avgifter eller enligt prioriteringskriterier som medför ett samhällsekonomiskt effektivt utnyttjande av infrastrukturen (6 kap. 3 §). När infrastrukturkapacitet tilldelas av infrastrukturförvaltaren i enlighet med prioriteringskriterierna (6 kap. 15 §) ska åtgärderna som vidtas dokumenteras (TSFS 2017:99 4 kap. 9 §).

Transportstyrelsens bedömning

Transportstyrelsen bedömer att de uppdateringar som Trafikverket gjort i sina interna styrdokument som uppvisades den 1 september 2021 är tillräckliga för att säkerställa att tillämpningen av prioriteringskriterierna dokumenteras i enlighet med gällande bestämmelser.

Ärendet kan därmed avslutas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan inte överklagas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog avdelningsdirektör Petra Wermström, enhetschef Viola Härenby, sektionschef Carl von Utfall Danielsson samt utredarna Gustav Sjöblom, Anna Westerberg och Anna Åslin, den senare föredragande.

Jonas Bjelfvenstam
Generaldirektör